

Stankovské zvesti

Obecné noviny pre Stankovany a Rojkov www.stankovany.sk/zvesti

Vyprevádzali sme zimu vynesением Murieny

Dva týždne pred Veľkou nocou, na Smrtnú nedeľu, sa kedysi vykonával obyčaj vynášania Murieny, ktorá symbolizovala zimu. Na tieto staré úkony v súčasnosti nadväzujú malí aj starší folkloristi.

Ako každý rok ani tentokrát sme nezaháľali a navčičili pásmo vynášania Murieny, ktorého sa zúčastnili mladšie i staršie deti z DFSk Mrvenička a členovia FSk Podšíp. V nedeľu 17. marca 2024 sa folkloristi stretli pred Obecným úradom v Stankovanoch, kde o 15.30

začínalo scénické spracovania rozlúčky so zimou a vítanie jari. Muriena, niekde nazývaná aj Morena alebo Marmuriena, bola stvárnená ako slamená figurálna podoba ženy na drevenej konštrukcii. V tradičnej ľudovej kultúre predstavovala bohyňu zimy a smrti. Jej vyháňanie sa konalo a dodnes realizuje, najmä na strednom Slovensku, na Smrtnú nedeľu. Naši predkovia verili, že s jej vyhnaním sa vytratí i zima, neúroda a vyženie sa nešťastie z obce. Obyčaj vynášania Murieny, vykonávali dievčatá a

dievky, slávnostne vyobliekané a pekne upravené. Spievajúce a obchádzajúce dedinu sa rozlúčili so zimným obdobím. Murienu vyzliekli, spálili a hodili dolu Váhom. Práve piesne, kto-

ré sprevádzali tento akt, patria k najstaršej vrstve obradových piesní. Po vynesení symbolickej zimy sa spievali oslavné piesne jari, pri ktorých dievčatách predvádzali reťazové jednoduché tance či prepletačky.

Diváci, ktorí si prišli pozrieť zvyk vynášania Murieny sa spolu s účinkujúcimi pobrali sprievodom od Obecného úradu ku lavici. Tam sa slamená figurína vyzliekla z kroja, na moste sa zapálila a horiaca hodila do Váhu. Na záver odzneli piesne na privítanie jari. Mladšie deti zaspievali a zatancovali so zelenou ratoľstou a staršie predviedli jarne reťazové tance, tzv. chorovody. Veríme, že piesňami sme privolali dlho očakávanú jar a všetci sa budeme tešiť z teplých a slnečných dní.

text: Miroslava Polohová-Ivanová

Redakcia Stankovských zvestí Vám praje príjemné prežitie veľkonočných sviatkov

S úsmevom to ide ľahšie...

- Kubko, čo si v noci zakopával v záhrade?

- Viete, sused, Matko, mi poradil, aby som peniaze uložil do pozemkov.

Dopravní policajti zastavia vodiča a hovoria mu:

"Vy ste pili!"

"No a čo," odpovedá vodič, "Hemingway a Beethoven pili tiež."

Policajti sa otočia k druhému:

"Fero, dávaj bacha! Ešte tadiaľto pôjdu dvaja opití!"

Príde chlap k lekárovi a vraví mu:

"Mojej žene by som chcel na 20. výročie svadby venovať plastickú operáciu, koľko by to stálo?"

Doktor vraví:

"Ukážete mi fotku."

"Ona je strašne škaredá, tu je fotka."

"Fuuj, tá je odporná, dám vám zľavu, bude to stáť 50000 €."

"Dobre, prídem za mesiac."

Doktor ho za dva mesiace stretne na ulici a vraví:

"A čo, s manželkou už nepriďte?"

A chlap na to:

"Ále, už netreba, našiel som špecialistu, ktorý ju za 10000 odstrelí...."

- Z čoho ste vychádzali pri návrhu daňového zákona?

- Z bufetu.

Blondínka stojí na autobusovej zastávke a prihovára sa jej okoloidúci pán: "Slečna, ale tento autobus chodí len cez sviatky."

"Aké šťastie, že ja mám dnes narodeniny."

Mestský policajt sa pýta svojho náčelníka:

- Šéfe, nechcete polovicu prasať?

- A načo by mi také bolo, veď by sa mi v chlieve prekotilo.

Babka s dedkom sa po 70 rokoch manželstva dohodli, že si dajú rande ako za mlada.

Dedko čaká na babku pod dubom hodinu, dve, tri, ... a keď sa zotmie príde domov za babkou a pýta sa jej:

"Prečo si neprišla?"

"Vieš, naši ma nepustili."

Dve asistentky sa zhovárajú:

- Tvoj šéf sa veľmi dobre oblieka!

- A keby si vedela ako rýchlo!

Volá jedna blondína druhej blondíne a vraví:

- Počuj, zostala mi teplá voda, čo s ňou mám robiť?

- No, daj ju do mrazničky, teplá voda sa vždy zide.

Nehovoril som so svojou ženou dva mesiace. Nechcel som ju prerušovať.

Obsah

Čo nájdete v Stankovských zvestiach

Čo robiť v prípade stretu s medveďom s.5

Detský fašiangový karneval s.6

Stankovská bursa s.7

Vinšujem vám hody sviatky s.7

Na slovíčko so starostom s.8

Povodne v Stankovanoch s.10

Spomienka na Ivana Junasa s.11

Detský fašiangový karneval s.6

Na slovíčko so starostom s.8

Povodne v Stankovanoch s.10

Povodeň - leto 1958

Redakcia

Stankovské zvesti
Obecné noviny pre Stankovany
a Rojkov

www.stankovany.sk/zvesti

štvrtročník - šírený bezplatne

Číslo 1, ročník XVII.,

marec 2024

náklad: 400 ks

EV 3939/09

ISSN 1339-1984

Vydavateľ:

Obecný úrad Stankovany

Stankovany 133, 034 92,

IČO: 00 315 761

Stankovské zvesti

šéfredaktorka:

Mgr. Stanislava Bruk

zástupca šéfredaktorky:

Ing. Adam Bruk

redakcia: JUDr. Peter Malcho,
Mgr. Pavol Škuta, Mgr. Miroslava
Ivanová Polohová,

grafická úprava a sadzba textu:

Ing. Adam Bruk

spolupracovali: Ing. Slávka
Belková

tlačiareň: Vrábel, Dolný Kubín

kontakt na redakciu:

stankovskezvesti@gmail.com

Texty neprešli jazykovou úpravou. Redakcia si vyhradzuje právo na apretáciu rukopisov a ich neuverejnenie.

UZÁVIERKA BUDÚCEHO ČÍSLA: 25.6.2024

Prosíme autorov textov, aby tento termín dodržali

Spoločenská kronika

Narodili sa:

Laura Gerbéry (28.12.2023)

Nad'a Štarková (19.1.2024)

Šimon Dauda (27.1.2024)

Šarlota Straková (25.2.2024)

Tomáš Janík (15.3.2024)

Úmrtia:

František Škuta (89 r.)

Anna Lacková (65 r.)

Ivan Junas (59 r.)

Peter Vojteček (65 r.)

Peter Buljak (75 r.)

Obecné zastupiteľstvo v Stankovanoch

Vyberáme zo siedmeho zasadnutia Obecného zastupiteľstva obce Stankovany konaného dňa 12.12.2023

Zasadnutie obecného zastupiteľstva obce Stankovany otvoril a viedol starosta obce JUDr. Vladimír Urban, PhD. Obecné zastupiteľstvo sa zišlo v počte 8 poslancov z celkového počtu 9 poslancov, takže OZ je uznášaniaschopné. Starosta ospravedlnil JUDr. Petra Malcha, ktorý sa z dôvodu pracovného zaneprázdnenia dostaví neskôr.

Správa kontrolórky obce

Správy o vykonaných kontrolách č. 2023/HK/09, 2023/HK/10, 2023/HK/11, 2023/HK/12, 2023/HK/13, správu o komunálnom odpade a správu o kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra za II. Polrok 2023 predniesla Michaela Kapustová, hlavná kontrolórka obce. Taktiež predniesla stanovisko Návrhu rozpočtu Obce Stankovany na rok 2024 – 2026.

Návrh o miestnych daniach

Návrh VZN č. 1/2023 o miestnych daniach predniesol starosta obce. Návrh VZN bol zverejnený na úradnej tabuli, elektronickej úradnej tabuli a na webovom sídle obce od 15.11.2023 do 29.11.2023 a k jeho zneniu neboli vznesené od občanov žiadne pripomienky.

Návrh Rozpočtu obce Stankovany

Návrh Rozpočtu obce Stankovany na roky 2024 – 2026 predniesla Katarína Králiková. Návrh rozpočtu bol zverejnený na úradnej tabuli, elektronickej úradnej tabuli a na webovom sídle obce od 24.11.2023 do 08.12.2023 a k jeho vypracovan

aniu neboli vznesené od občanov žiadne pripomienky. Mgr. Michal Belko informoval poslancov o bodoch prejednávanych vo finančnej komisii.

OZ obce Stankovany schválilo rozdelenie finančných príspevkov nasledovne:

DHZ Stankovany	900€
DHZ Rojkov	800€
Fsk Podšíp	400€
MO Matice slovenskej	250€
MO JDS	250€
OZ Stankovanček	445€
FK Sokol Stankovany	300€
eRko Stankovany	600€
TK Šíp (Beh Šípskou Fatrou)	900€
Spevácky zbor pri kostole	350€

OZ schválilo poskytnutie dotácie na záujmovú činnosť na rok 2024 pre ZŠ s MŠ Lubochňa pre deti navštevujúce ročník 5. až 9. v sume 3.609,- EUR

OZ schválilo návrh rozpočtu Obce Stankovany na rok 2024 ku ktorému neboli vznesené od občanov žiadne pripomienky v členení:

Bežné príjmy:		Bežné výdaje:	
obec	599 353€	obec	442 006€
RO ZŠ s MŠ	10 000€	RO ZŠ s MŠ	192 347€
Finančné operácie:	393 999€	Finančné operácie:	99 999€
Kapitálové príjmy:	0€	Kapitálové výdaje:	269 000€
Spolu:	1 003 352€	Spolu:	1 003 352€

Žiadosť Pavla Sojku o výmenu pozemkov

Starosta obce informoval o žiadosti Pavla Sojku o výmenu pozemkov vo vlastníctve obce Stankovany. Obecné zastupiteľstvo v Stankovanoch prerokovalo návrh na zámenu nehnuteľnosti vo vlastníctve obce Stankovany, ide o novovytvorený pozemok. Ako dôvod zámeny uvádzame, že novovytvorený pozemok C-KN 1356/4 bude slúžiť na rozšírenie pozemku účastníka v I. rade, to je obce Stankovany a plocha bude využitá na zriadenie výhybne na nespevnenej účelovej komunikácii vo vlastníctve obce. Obec Stankovany pozemok C-KN parc. č. 3021/10 nevyhnutne nepotrebuje pre plnenie svojich úloh.

Obec Stankovany nevyhnutne potrebuje pozemok C-KN parc. č. 1356/4 na rozšírenie plochy, na ktorej má byť zriadená výhybňa, a to na úzkej nespevnenej účelovej komunikácii vo vlastníctve obce. Zamieňané pozemky majú rovnakú bonitu, nakoľko ležia vedľa seba a majú aj úplne rovnakú výmeru t.j. 67 m². Obecné zastupiteľstvo v Stankovanoch schválilo zámenu novovytvorených pozemkov. Hodnota nehnuteľností, ktoré sú predmetom zámennej zmluvy, bola

určená dohodou zmluvných strán nasledovne: Pozemky sa nachádzajú vedľa seba, majú rovnakú bonitu i rovnakú výmeru. Hodnota zamieňaných pozemkov je rovnaká. Zmluvné strany sa preto dohodli, že nie sú si povinné poskytnúť žiadne ďalšie vzájomné finančné doplatky na vyrovnanie.

Nová podlaha a kuchynská linka

Starosta obce informoval o potrebe zakúpenia plávajúcej podlahy a kuchynskej linky do budovy Kultúrneho a agroturistického regiónu Stankovany

Vyberáme z ôsmeho zasadnutia Obecného zastupiteľstva obce Stankovany konaného dňa 19.12.2023

Zasadnutie obecného zastupiteľstva obce Stankovany otvoril a viedol starosta obce JUDr. Vladimír Urban, PhD. Obecné zastupiteľstvo sa zišlo v počte 8 poslancov z celkového počtu 9 poslancov. Ospravedlnil sa poslanec Mgr. Peter Lacko.

Financovanie výstavby inžinierskych sietí výstavby IBV

Starosta obce uviedol JUDr. Emila Marettu, PhD., riaditeľa Vodárenskej spoločnosti Ružomberok (ďalej VS RBK), ktorý uviedol že inžinierske siete by mohla obstaráť VS RBK, uviedol výhody a možnosti investičného plánu VS RBK pri výstavbe inžinierskych sietí pod IBV Lesová, JUDr. Mareta uviedol, že zistili z vestníku, že obec realizuje verejné obstarávanie (ďalej VO) na inžinierske siete pod IBV, VS RBK sa nemôže prihlásiť do VO, nakoľko primátor mesta RBK je konečným užívateľom výhod. VS RBK na základe toho zaradila do svojho investičného plánu vybudovanie inžinierskych vodárenských

sietí pod IBV a valné zhromaždenie VS RBK tento investičný plán schválilo. Vysúťažená suma z VO je vyššia o cca. 60,000,- EUR, ako ponúka VS RBK. Nakoľko už máme rozbehnuté VO radil sa s právnu spoločnosťou ako ďalej postupovať. VO nám ešte neskončilo, nakoľko zmluva s víťazným účastníkom ešte nie je uzatvorená. Najskôr sa musí VO ukončiť, následne zrušiť VO. Za tieto peniaze by mohla byť urobená kanalizácia na cca. 200 m v obci spolu so spolu-

financovaním VS RBK. Je tu možnosť zrušiť VO bez opakovania, následne by sa uzatvorila zmluva s VS RBK a výstavba sietí môže začať.

Starosta obce privítal p. Ing. Jaroša a otvoril diskusiu k predstavenému návrhu.

Ing. Jaroš Jozef odporučil uzatvoriť zmluvu s VS RBK, lebo je to pre obec výhodné. VO môžeme zrušiť, nakoľko zmluva ešte nie je podpísaná. Mgr. Belko Michal sa informoval, že ak by sme šli cez VS RBK

do kedy by to mohlo byť zrealizované? Ing. Mareta Emil uviedol, že stavba by mohla byť ukončená od 3 - 6 týždňov od podpisu zmlúv, samozrejme s ohľadom na poveternostné podmienky, mohli by začať od konca januára 2024 príp. začiatkom februára 2024.

OZ obce Stankovany odporučilo starostovi obce nepodpisovať zmluvu o dielo na výstavbu s vyhernou firmou na inžinierske siete z verejného

obstarávania a zrušiť VO podľa §57 zákona o Verejnom obstarávaní a riešiť zhotovenie inžinierskych sietí prostredníctvom investičného plánu VSR na rok 2024. OZ obce odporučilo starostovi uzatvoriť Zmluvu o dielo a Zmluvu postúpení investičných práv a záväzkov a o spolufinancovaní výdavkov na uskutočňovanie realizácie vodovodu a splaškovej kanalizácie v lokalite IBV Lesová-Podjasenie s VS RBK.

spracovala redakcia SZ

Ako sa zbaviť jarnej únavy: Tipy na získanie energie

Jarná únava, tiež známa ako jarný únavový syndróm, je stav, ktorý postihuje mnoho ľudí po dlhých zimných mesiacoch. Prejavuje sa pocitom vyčerpania, ospalosti a zníženej koncentrácie.

Vzniká ako dôsledok teplotných a tlakových zmien počas príchodu jarných dní. Prechod medzi ročnými obdobiami dáva nášmu organizmu zabráť. Počas zimných mesiacov konzumujeme menej ovocia a zeleniny, ktoré sú prírodným zdrojom mnohých vitamínov a minerálov. Náš organizmus môže na ich nedostatok reagovať práve jarnou únavou.

Tipy na boj s jarnou únavou:

1. Doprajte si dostatok spánku:

Snažte sa dodržiavať pravidelný spánkový režim a venovať pozornosť kvalite spánku.

2. Pohyb a cvičenie:

Pravidelná fyzická aktivita môže pomôcť zlepšiť náladu a energiu. Skúste vonkajšie aktivity, ako je prechádzka alebo jazda na bicykli.

3. Zdravá strava:

Snažte sa jesť vyvážené a dopĺňať vitamíny a minerály, ktoré môžu pomôcť zvýšiť energiu

a vitalitu.

4. Slnčné svetlo:

Využite slnečné svetlo, kedykoľvek je to možné. Pravidelné pobyty vonku môžu pomôcť regulovať spánok a náladu.

5. Dostatočný príjem vody:

Uistite sa, že pijete dostatok vody počas dňa. Dehydratácia

môže spôsobiť únavu a ospalosť, preto je dôležité udržiavať svoje telo hydratované.

6. Relaxácia a meditácia:

Venujte čas na relaxáciu a meditáciu, čo môže pomôcť zmierniť stres a znížiť únavu. Skúste hlboké dýchanie, jógové cvičenia alebo jednoduché meditačné techniky na uvoľnenie mysle a tela.

Jarná únava môže byť nepríjemná, ale s niekoľkými jednoduchými úpravami životného štýlu je možné tento stav prekonať. Dôležité je počúvať svoje telo, dodržiavať zdravý životný štýl a prijať zmeny, ktoré prináša nová sezóna. S trochou starostlivosti o seba môžete znovu získať energiu a radosť zo života v jarných mesiacoch.

spracovala redakcia SZ

Rozpravy slovenského ľudu v nárečí

Tento náš Šíp je takí zaujímavý vrch, veľmi zaujímavý, tam bola kedysi pod ním aj malá dedina, ale len dvanásť rodín tam bivalo.

Iba dvanásť, ale teras tam už ani jedna nežije. Dobro sa tam mali. Žili tam dobrí gazdovä, chovali aj po dva pári volou. No

ale teras sa to už zmeňilo, starí pohinuli a mladiemnu sa tam ňekce bud ani len nasilu.

Joj. Tie deti, ako to len chodilo do tej školi oťel. Keď boli veľkie snehi, to ňešli aj dva tížňe. To miseli íz do Stankován. A tou horou, tím snehom hrnúť, šäk. No a tam ked umreų

človeg v zime, dali ho iba tag na sánki a došikovali ho takieho ako umreų. F Stankoväniech, tam tá susedná obec čuo je, tam už kúpili truhlu a len tam ho do nej dali, lebo deže hore višíkovat tú truhlu v zime, ked je príkro šäde. Moc snehu bolo šäde, tak sa to ňedalo. Nuž ho

len došikovali do Stankovän, tam ho obrädili, rodina ho dala do porätku po smrti.

To sa tam oni prižeñievali spot Šipa do Stankovän. A už teras tam nejest celkom ñik. F Stankoväniech tam bola aj fara, to už urädili tam aj pohrep, tag ako bi bou bivaų pot Šipom pri

jeho dome, Aj preto oťel pootchodili lebo začali tam chodiť medveďe, modz medveďou tam bolo. jedna z Veličnej bola vidatá pot tím Šípom a tá ras povedá: Veť ten medvet prišieų nám aš ku maštali a drmau nám dvere. Aj do izbi bi sa bou vovaliu, no ale ňig ňe višieu von z izbi ot strachu. To len bolo strašnuo, šäk: medveď v zime pri dverách. Ale keď mu otvorili, milí medveť sa miseų octähovat. Tá žena ešte aj tak povedala:

Já som tam toho strachu strašne modz užila. Ešte aj do obloka nám kukalo to medvedisko.“ No skutku tag bolo, preto sa šetko teras stäšlo do Stankovän.

Rozprávala Mária Hadová-Zadná á, nar. 1898 v Kraľovanoch, december 1956. Text bol uverejnený na sociálnej sieti Facebook – Mne Slovensko krása je, zvyky a povery.

spracovala redakcia SZ

Čo robiť v prípade stretu s medveďom?

V dôsledku enormne vysokého počtu medveďov, zmien ich správania a strata plachosti pred ľuďmi vzniklo vysoké riziko ohrozenia zdravia a ľudských životov. Problémové medvede prenikajú do intravilánov miest a obcí v

blízkosti ľudských domovov.

Na základe týchto skutočností Okresný úrad Žilina vyhlásil na území Žilinského kraja v okresoch Martin, Turčianske teplice, Ružomberok, Liptovský Mikuláš a Žilina mimoriadnu situáciu spôso-

benú výskytom jedincov medveďa hnedého v zastavaných územiach miest a obcí a v ich bezprostrednom okolí.

Preto prosíme občanov na zvýšenú opatrnosť, aby sa hlavne v skorých ranných a večerných hodinách nezdržovali

mimo obytných častí mesta a obce. Pri spozorovaní medveďa v blízkosti obydli túto skutočnosť nahlásiť starostovi obce alebo na tiesňové linky 158 a 112.

spracovala redakcia SZ

+421 910 406 581 – Zásahový tím Podpoľanie

+421 910 406 418 – Zásahový tím Ponitrie

Čo robiť v prípade výskytu medveďa hnedého?

Opis udalosti / situácie	Správanie medveďa	Nebezpečenstvo	Ako sa správať	Koho kontaktovať
Medveď spozorovaný mimo obyvanej oblasti , v porastoch, lúčach, svahoch, turistických chodníkoch na väčšiu vzdialenosť Pozorovanie / náhodné stretnutie	Prírodné správanie, pasivita, plachosť, útek. Postavenie sa na zadné nohy	Minimálne nebezpečenstvo stretu / kontaktu človeka s medveďom.	Nechaj medveďovi priestor na útek, v klude prehovorí, chvíľu počkaj a pokračuj v smere cesty. Hlasnejšie rozprávať, prípadne zapískaj, zatlieskať. Zvážť prípadný návrat trasou späť. Pozorovať svojej okolie, prípadne pozíciu medveďa. Neutekať.	Nie je potrebné kontaktovať žiadnu organizáciu
Medveď spozorovaný mimo obyvanej oblasti , v porastoch, lúčach, svahoch, turistických chodníkoch na väčšiu vzdialenosť Náhodné stretnutie	Prekvapený / vyrušený medveď iba naznačí útok a utečie	Minimálne nebezpečenstvo stretu/kontaktu človeka s medveďom.	Nechaj medveďovi priestor na útek, v klude prehovorí, chvíľu počkaj a pokračuj v smere cesty. Hlasnejšie rozprávať, prípadne zapískaj, zatlieskať. Zvážť prípadný návrat trasou späť. Pozorovať svojej okolie, prípadne pozíciu medveďa. Neutekať.	Nie je potrebné kontaktovať žiadnu organizáciu
Medveď spozorovaný mimo obyvanej oblasti , v blízkosti sídiel, dobytky, včelínov, ovocných sádov, kempov, táborísk a pod.	Medveď pôsobí / spôsobil škody v neobývaných oblastiach, pravidelné príchody	Nízke nebezpečenstvo stretu / kontaktu človeka s medveďom.	K medveďovi sa za žiadnych okolností nepribližuj a neprovokuj. Zvážť prípadný návrat trasou späť. Pozorovať svojej okolie, prípadne pozíciu medveďa. Neutekať.	Kontaktujte správu Národného parku / Chránenej krajiny oblasti
Medveď spozorovaný v obývanej oblasti , ale už sa na lokalite nezdržuje	Medveď pôsobí / spôsobil škody v neobývaných oblastiach, pravidelné príchody.	Nízke nebezpečenstvo stretu/kontaktu človeka s medveďom.		Kontaktujte správu Národného parku / Chránenej krajiny oblasti
Prítomnosť medveďa v obývanej oblasti , v blízkosti sídiel, odpadu, dobytky, včelínov, ovocných sádov, kempov, táborísk a pod.	Opakované príchody medveďa do osídlených oblastí. Vyhľadanie odpadu. Zotrvanie medveďa na mieste. Tolerancia človeka v blízkosti, ignorovanie ľudí v okolí, strata plachosti.	Stredné až vysoké nebezpečenstvo blízkeho stretu až kontaktu človeka s medveďom.	K medveďovi sa za žiadnych okolností nepribližuj, neprovokuj, nekrm. Vyhľadaj bezpečné miesto (budova, vozidlo) a kontaktuj linku tiesňového volania.	Kontaktujte linku tiesňového volania: 158 112 159
Prítomnosť a bezprostredná blízkosť medveďa pri ľuďoch v obývanej oblasti , prítomnosť medvedice s mladými v blízkosti ľudí, zranení medveď, medveď pri odpade, potrave, v budove, medveď zaútočil na človeka.	Agresívne správanie, prenasledovanie ľudí, pácha škody alebo útočí.	Vysoké nebezpečenstvo priameho kontaktu človeka s medveďom. Veľmi vysoké nebezpečenstvo/ohrozenie alebo už spôsobené škody/zranenia medveďom.	K medveďovi sa za žiadnych okolností nepribližuj, neprovokuj, nekrm. Vyhľadaj bezpečné miesto (budova, vozidlo) a kontaktuj linku tiesňového volania. V prípade útoku zostať pasívny, ľahnúť si tvárou k zemi, počkaj kým medveď odide.	Kontaktujte linku tiesňového volania: 158 112 159

Detský fašiangový karneval hostil zaujímavé masky

VStankovanoch sa po dlhšej dobe uskutočnil detský karneval. Typ takýchto podujatí sa teší v spoločnosti veľkej obľube a inak tomu nebolo ani u nás. Svedčí o tom aj hojná účasť detí v nápaditých kostýmoch za sprievodu svojich rodičov i starých rodičov.

Organizáciu nad Detským fašiangovým karnevalom prevzala Folklórna skupina Podšíp a Kultúrna komisia za pomoci obce Stankovany. Kultúrny dom v Stankovanoch sa tak v sobotné popoludnie 20. januára 2024 rozveselil prichádzajúcimi deťmi v maskách od výmyslu sveta.

Parket sa rýchlo zaplnal ve-

seliacimi sa deťmi. Na začiatok všetkých prítomných privítali organizátori karnevalu a oboznámili ich s programom podujatia. Po úvodných slovách sa pristúpilo k predstavovaniu masiek. Tri najlepšie boli totiž ohodnotené zaujímavými vecnými cenami. Hlasovania sa mohli zúčastniť všetci prítomní, ktorí svoje hodnotenie napísali na papierik a vhodili do vopred pripravenej krabičky.

Medzi vyše päťdesiatimi maskami boli po domácky vyrábané i kreatívne kupované masky ako Víly, Čarodejníci, Kúzelníci, Šašovia, Klauni, Princezné, Motýle, Lienky, rozprávkové postavičky ako

Olaf, Marfa, Červená čiapočka či Kráska, Vojaci, Včelár, Pavúk, Smetný kôš, Dážď, Krotiteľ duchov, Poľovník, Drevorubač, Piráti, Mačky, Srnka či Kukurica!

Pokým sa všetky hlasy spočítali a vyhodnotili v sále prebiehali rôzne tanečné súťaže pre deti ako balónový a stoličkový tanec, podliezanie popod žrd' či hra na sochy. Každé dieťa a maska si odnieslo malú vecnú cenu ako pamiatku za šikovnosť a odvahu ukázať a zapojiť sa do hier. Následne pre deti čakalo milé prekvapenie. Na karneval zavítal maskot Olaf, ktorý deti pobavil, vytancoval a dokonca sa s nimi odfotoval na maľovanej fotostene. Niektoré menšie detičky mali v očkách obavy pred veľkým snehuliakom, ale všetky väčšie deti si jeho prítomnosť užívali, behali za ním a fotili sa s ním.

Návštevníci si na karnevale mohli zakúpiť drobné občerstvenie v pripravenom šenku. Kreatívne masky a milé momenty plné zábavy zvečnila objektívom fotografka Lucia Pobeňová.

Približne o 19.00 hodine sa

prešlo k vyhodnoteniu a odovzdaniu cien najlepším maskám. Prvé miesto si odniesla maska Mačacej ženy, druhé miesto získalo dievčatko, ktoré malo podomácky vyrobený kostým Dažďa a tretie miesto získal nápaditý Smetný kôš. Okrem troch ocenených si malý darček od organizátorov prevzali všetky zúčastnené deti i masky.

Zábava za sprievodu hudby ešte pokračovala, avšak s pribúdajúcou hodinou i únavou všetkých detí, ktoré sa dosýta vyšantili sa začal Kultúrny dom vyprázdňovať. Organizátori tak mohli byť s priebehom i ohlasi návštevníkom spokojní. Už teraz sa tešia na budúci ročník a rozmyšľajú nad nápadmi, ktoré uskutočnia.

Na záver chceme poďakovať obci Stankovany za poskytnutie finančný príspevok na toto podujatie i za pomoc pri propagácii. Veľké ďakujeme patrí aj dobrovoľníkom, ktorí priložili ruku k dielu, aby sa toto podujatie mohlo zrealizovať.

text: Miroslava Polohová-Ivanová

Stankovská bursa

Obdobie fašiang sa už od pradávna považuje za jedno z najveselších období v roku, prechod medzi zimným a jarným obdobím, medzi obdobím veselosti k obdobiu pôstu.

Symbolické pochovávanie basy predstavuje rozlúčku s fašiangami, kedy utichnu všetky nástroje a ľudia vstúpia do obdobia 40 dňového pôstu. Dobrovoľný hasičský zbor Stankovany opäť po roku zorganizoval fašiangový sprievod cez dedinu poslednú fašiangovú sobotu

10.02.2024.

Svoju trasu začal okolo 9:00

hod. spreď budovy Obecného úradu smerom ku ihrisku.. Sprievod pozostával z 20 bursovnikov a svoju púť ukončil okolo 16:00 hod. v Kultúrnom a Agroturistickom centre, kde bola pre bursovnikov pripravená fašiangová kapustnica a posedenie.

Na záver by sme sa chceli poďakovať všetkým bursovnikom, osobitne hudobníkom, že svojou prítomnosťou, spevom, tancom a rozveseľovaním ľudí

podporili tohtoročný fašiangový sprievod. Zároveň veľké poďakovanie patrí hlavnému kuchárovi Pavlovi Barbušovi, ktorý navaril skutočne vynikajúcu fašiangovú kapustnicu. Najväčšie poďakovanie však patrí Vám, všetkým občanom, ktorí ste nás podporili či už finančne, alebo vajíčkcom, slaninkou, klobáskou.

text: Peter Malcho

Vinšujem vám hody sviatky

Týmito slovami kedysi začínali v našej obci Stankovany takmer všetky vianočné či novoročné vinše. Vykonávali sa od skorých ranných hodín. A tieto slová sa stali aj názvom zvykoslovného programu.

Ten uviedli členovia Detskej folklórnej skupiny Mrvenička a Folklórnej skupiny Podšíp zo Stankovian v nedeľu 7. januára 2024. Uvedeným programom chceli poukázať, ako kedysi vyzerali vianočné a novoročné obyčaje. Boli plné vinšov, prianí, piesní, milého slova i úsmevných príhod v kruhu spoločenstva obce.

Počas sviatkov bolo zakázané vykonávať veľké práce na hospodárstve. Jedinou dovolenou činnosťou bolo kŕmenie dobytky. Štedrý deň, Božie naro-

denie a Nový rok boli etapou niečoho nového. Práve preto neboli vítané prvé ženské návštevy. Zaužíval sa tak systém chodenia koledníkov, ktorým sa dávali koláče, pohostenie či peniaze za vinše a koledy. Koledovali hlavne deti a mládež, ale i obecní pastieri či prievozníci. Tí boli zároveň vyplácaní za svoju odvedenú robotu. Po vianočných dňoch prichádzal záver roka, Silvester, ktorý bol plný veselosti, zábavy, stretávania ľudí a robenia hluku (rapkáčmi, bičmi...). O niečo väčší význam

však ľudia pripisovali Novému roku. Išlo o novú etapu, ktorá sa spájala s koledovaním, vinšovaním. Vianočné obdobie pretrvávalo až do Troch kráľov, rozšírenou bola obľúbená trojkráľová obchádzka. 6. január tak ukončil sviatočný čas.

Tento program vznikol aj na základe študovania historických písomných záznamov na-

šej obce (kronika a výskum tradícií v našej obci z roku 1961), no najmä z výpovedí informátorov, starších obyvateľov našej obce, ktorí boli a niektorí stále sú studnicou spomienok na starý život. Ďakujeme za všetky stretnutia a cenné informácie.

text: Miroslava Polohová-Ivanová

Na slovíčko so starostom

Vakom štádiu sa nachádza IBV v tomto momente a ktoré práce na nej aktuálne prebiehajú?

Naša mnohoročná snaha o začatie výstavby domov a bytov v lokalite Lesová – Podjasenie sa postupne, krok za krokom naplňuje. Momentálne prebiehajú práce na realizácii inžinierskych sietí a to kanalizácia dažďová a kanalizácia splašková a vodovod. Práce vykonáva Vodárenská spoločnosť a.s. Ružomberok. Na to by mali nadviazať práce na realizácii verejného osvetlenia v danej lokalite. Uvedené práce nefinancuje to developer, ale obec z úveru. Podľa dnešných informácií práce na realizácii vodovodu a kanalizácií by mali byť dokončené do konca apríla. Dúfajme, že klimatické podmienky budú priaznivé.

Kedy si budú môcť záujemcovia kúpiť svoje parcely a akým spôsobom ich bude obec predávať?

Zájemcovia si už môžu dávať žiadosti na kúpu stavebných pozemkov. Každý vážny záujemca môže prísť aj na obecný úrad, porozprávam sa s ním, napíšeme žiadosť, poskytneme informácie. Cena sa pravdepodobne ustáli na sume 60,00 eur za 1m². Dňa 26. 3. máme zasadnutie obecného zastupiteľstva a tam sa o cene rozhodne. Na tomto zasadnutí sa už stanoví cena definitívne. Dikcia zákona č. 138/1998 Z.z. o majetku obcí je taká, že pozemky, ktorých predajná cena bude do 40.000,- eur, môže obec predávať priamo, za uvedenú cenu. Samozrejme v prípade, že bude viac záujemcov o ten istý pozemok, tak sa uprednostní finančne najvýhodnejšia ponuka. Pozemky, ktorých cena po prepočítaní bude vyššia ako 40.000 eur, sa v zmysle ustanovení zákona o majetku obcí, môžu predávať len formou obchodnej verejnej súťaže, a to podľa § 281 a nasl. Obchodného zákonníka a § 9a ods. 3 až 8 zákona č. 138/1991 Zb. O majetku obcí, v znení nes. zmien, alebo verejnou dražbou. Verejnou dražbou predávať pozemky by znamenalo najst

si dražobnú spoločnosť s licenciou a tým by sa cena ešte zvýšila, preto sme o tomto spôsobe zatiaľ neuvažovali. Na spomínanom zasadnutí obecného zastupiteľstva schválime súťažné podmienky predaja verejnou obchodnou súťažou a zvolíme členov komisie, ktorá bude vyhodnocovať súťažné návrhy. Z uvedeného vyplýva, že uprednostňovať ponuky len preto, že sú od obyvateľov obce, by bolo v rozpore s uvedeným zákonom. Boli by sme však radi, keby sme nejaké ponuky na kúpu pozemkov dostali aj od našich obyvateľov, zatiaľ sme však nezaznamenali záujem o kúpu za cenu 60 m². Ísť s cenou nižšie ako 55 euro za 1 m², je pre obec už stratové, naši občania sa nehlásia najmä preto, že sa im cena zdá prívysohá. Máme zatiaľ tri požiadavky, všetky sú od občanov z iných obcí, sú to mladí ľudia. Podľa ich názoru ceny pozemkov sú u nás najnižšie na širom okolí. Bol však aj záujemca z Novote, ktorý tvrdil, že je tu málo slnka, preto cena je vysoká. Každý má nejaké predstavy, je nám ľúto, že niekomu jeho požiadavky nevieme splniť, ale po kalkulácii, ktorá už bola uverejnená v predchádzajúcom čísle týchto obecných novín, nemožno pozemky predávať hlboko pod

cenu.

Kedy je plánované ukončenie prác na infraštruktúre, inžinierskych sieťach a jednotlivých prípojkách a kedy by noví investori mohli zahájiť výstavbu?

Ako som už spomenul, vodovod a kanalizácia dažďová a splašková by podľa prísľubu Vodárenskej spoločnosti Ružomberok mali byť dokončené do konca apríla tohto roku, v prípade zhoršenia klimatických podmienok, najneskôr do konca mája tohto roku. Ďalšie inžinierske siete, ako elektrické prípojky, verejné osvetlenie a cestná komunikácia budú dokončené postupne, dnes ešte presne viem uviesť termín. Realizácia verejného osvetlenia a prípojok by mala nasledovať po realizácii sietí, ktoré sa realizujú v súčasnosti. Predpokladám na jeseň tohto roka, alebo na jar budúceho roka. Či je to rozpočtovo zvládnuté, zatiaľ je to veľmi napnuté, ale ešte to ide. Tie ďalšie siete by sme chceli financovať s prostriedkov, ktoré dostaneme od záujemcov o kúpu pozemkov. Preto pridlhé čakanie na to, kým sa rozhodnú zájemcovia z našej obce, nie je vhodné pre postup vo výstavbe. Uvidíme ako to pôjde. Dokonca aj elektriká-

ri sa trošku rozhybali. Začali územné konanie na preložku kábla a posilnenie trafostanice, čo je tiež úspech. To znamená, že veci sa hýbu.

Noví investori, to je stavebníci rodinných domov, môžu prakticky zahájiť výstavbu ihneď po tom, ako získajú potrebné povolenia, to je územné a stavebné povolenie. Predpokladom k ich získaniu je samozrejme potrebné vlastníť pozemok.

V akom stave sa nachádza plánovanie nájomných bytov? Kedy a ako by sa mohli záujemcovia o jednotlivé byty uchádzať?

V predchádzajúcom volebnom období obecné zastupiteľstvo väčšinou hlasov odsúhlasilo päťposchodové bytovky, každá po dvadsať bytov. V prvom roku tohto volebného ob-

dobia sa naprojektovali dve bytovky a v súčasnosti sme začali územné konanie na výstavbu týchto bytoviek. Každému je asi zrejmé, že výstavbu bytoviek nebudeme môcť zrealizovať len z vlastných finančných prostriedkov. Preto sa chceme uchádzať o prostriedky zo Štátneho fondu rozvoja bývania. Žiadosti treba podať do konca mája, my sme len v štádiu územného konania, a k žiadosti treba aj stavebné povolenie. Či stihneme v danom termíne aj stavebné konanie neviem, budem sa o to snažiť. Najväčším problémom je zosúladiť projektantov, je veľmi problematické

zladit' predstavy projektanta profesistu na elektrikú s projektantom na bytovky, iné predstavy o realizácii prípojok majú aj vodári, takže projekt sa bude ešte meniť. Je to ťažké, keď je-

den projektant nechce ustúpiť druhému, elektrikár chce posunúť bytovky, ten ktorý projektoval bytovky nechce ustúpiť elektrikárovi a dôvodí to tým, že nebude možné naprojektovať potrebný počet parkovacích miest, kde požiadavky Štátneho fondu rozvoja bývania sú také, že na stanovený počet bytov, je potrebné vytvoriť až 53 parkovacích miest. Od začiatku februára nič iné nerobím, len krúžim medzi projektantami a snažím sa zosúladiť ich stanoviská, aby výsledkom bol kvalitný projekt, ktorý bezproblémovo prejde na Štátnom fonde rozvoja bývania. V každom prípade stavebné povolenie na výstavbu bytoviek tento rok mať budeme. Ak by sa nepodarilo stihnúť termín na podanie žiadosti na Štátny fond rozvoja bývania tento rok v máji, na budúci rok budeme stopercentne pripravení žiadosť v stanovenom termíne podať. To znamená, že výstavba bytoviek by sa mohla zahájiť najneskôr v roku 2025 - 2026.

V danom projekte sú naprojektované trojizbové byty a dvojizbové byty. Na prízemí sú dva jednoizbové byty. V bytovke A, to je tá bližšie pri ceste, bude jeden bezbariérový byt pre osoby zdravotne postihnuté. Okrem získania územného rozhodnutia a stavebného povolenia, ako aj kvalitného projektu, musíme k žiadosti

na Štátny fond rozvoja bývania predložiť aj výsledok verejného obstarávania na realizátora výstavby. Takže som hľadal a zdá sa, že som našiel firmu, ktorá má skúsenosti s týmto druhom stavieb a verejné obstarávanie vykoná. Čiže to je vlastne aj odpoveď na vašu otázku, či poznáme realizátora bytoviek. Ten bude známy až po vykonaní verejného obstarávania. A kedy sa budú bytovky stavať? Tak začiatok výstavby by sme mohli stanoviť na roky 2025 - 2026.

Priznám sa, že podľa môjho názoru by bolo najlepšie, keby bytovky zrealizoval developer, no v obecnom zastupiteľstve na túto otázku nepanuje jednotný názor. Ako prichádzam v súčasnej dobe viac do kontaktu s podnikateľmi z tejto oblasti, ani nie je veľký záujem o tento spôsob výstavby bytoviek, a to vraj preto, že štátny fond tak prítvrdil svoje normatívy, že to nie je pre stavebné firmy lukratívne.

Dúfam len, že po zrealizovaní bytov a rodinných domov, počet obyvateľov v obci stúpne, zastaví sa pokles počtu obyvateľov a s tým spojený nepriaznivý demografický vývoj v obci, a najmä, že obec sa omladí.

Povodne v Stankovanoch

V minulom storočí sa veľké povodne opakovali takmer každoročne. Bývali začiatkom leta, najčastejšie v júni, keď sa jar vyštverala do vysokých polôh Tatier, a iných pohorí, a sneh sa začal topiť.

Povodeň koncom júna roku 1958 bola mimoriadna svojou ničivou silou. Množstvo vody nemalo čo zachytiť, lebo priehradu Liptovskú Maru a prečerpávaciu nádrž Čierny Váh, postavili oveľa neskôr, Liptovskú Maru roku 1976 a Čierny Váh 1982. V Stankovanoch vystúpil Váh z koryta niečo vyššie štyroch metrov. Horný a dolný koniec dediny bol pod vodou. Voda zaplavila ulice, cesty, polia, ihrisko, dostala sa do dvorov a oknami a dverami do domov, v ktorých bolo až meter vody. Pri Váhu ostala nezaplavená hlavná cesta od starého Kultúrneho domu, okolo lavice a od kostola po súčasný Obecný úrad. Ostatná časť dediny, Záhumnie, železnica a všetko za železnicou nebolo vodou zasiahnuté. Za Váhom na rojkovskej strane bola voda všade. Cez lavicu sa síce dalo prejsť, ale ďalej už nie. Zaplavené boli polia aj hlavná cesta až pod Laz.

Ako voda stúpala, to ľudia starostlivo sledovali. Robilo sa to tak, že na miesto, kde sa vodná hladina dotýkala brehu, sa zapichla palička. Podľa nej sa vedelo, či voda stúpa, alebo klesá. Každý robil opatrenia, aby všetko voda nezatapila, prípadne nezobrala, hlavne potraviny, dokumenty, vzácnejšie veci a šatstvo. Čo sa dalo, povynášali do humien a na šopy, kde ľudia aj spávali. Okrem spomenutých vecí sa ľudia museli postarať aj o domáce zvieratá, lebo voda sa dostala aj do maštálí a chlievov. Vyriešili to tak, že zvieratá vyviedli na záhumnie. Každý ratoval svoj majetok ako vedel. Voda narobila nemalé škody aj na poliach a v záhradách. Táto

povodeň je dostatočne zdokumentovaná na fotografiách. Takmer všetky sú fotené z rojkovskej strany z Kopy, Lazu, Strakova a z hlavnej cesty. Niektoré sú urobené priamo na zatopenej ulici Stankovian. Hovorím o fotkách, ktoré sú dostupné. Určite sú aj také, ktoré sa nikdy na verejnosť nedostali a ľudia si ich držia ako pamiatku na prežitú prírodnú pohromu. Autori sú iste rôzni, ale autor fotiek všeobecne známych, je otázný. Možno to bol miestny farár Pavol Adamec, ktorý za tridsaťročné pôsobenie v Stankovanoch (1937-1967) zachytil svojim aparátom veľa dôležitých udalostí v Stankovanoch. Mohol to byť aj František Buvála, ktorý bol priekopníkom fotografovania v našej obci. Niekoľko fotografií povodne urobil aj Milan Chorvát Kučera z veže kostola.

Veľká voda ohrozovala dedinu niekoľko dní, potom začala pomaly klesať. Ale trvalo zopár týždňov, pokiaľ sa Váh dostal do svojho koryta.

Menšie povodne využívali chlapi na chytenie dreva. V Ľubochni bol blízko Váhu drevosklad, z ktorého brala veľká voda metrovicu. A nielen od-

tak chlapom nešlo ani tak o drevo, ale o pocit, že sú prítomní nevšedných udalostí. Postávali v skupinkách na brehu Váhu, po-fajčievali, možno si aj uliali do pohárika, rozoberali situáciu okolo povodní všeobecne a tak si krátili čas.

Keď som mal 14-15 rokov, spolu s kamarátmi, sme sa tiež túlili okolo roz-

vodneného Váhu. Aj my sme chceli vytiahnuť nejakú metrovicu. Nám nešlo o drevo, ako o to vzrušenie. Ja som však nemal griecpal. Ale vedel som, kde je odložený, u starého otca Jakuba. Vystriehol som, keď nebol nablízku a griecpal som vzal. A už som bol na brehu pri Strakovcoch. Na tom mieste totiž breh viacej zachádzal miernym oblú-

tom, ale aj z brehov, dvorov, alebo iných miest, ktoré boli blízko vody. Váh prekural a bral všetko, čo sa dostalo do jeho pazúrov. Na chytenie dreva sa používal griecpal. Bola to 4-5 metrová žrdka, na tenšom konci okutá železným hákom so špicom. Pomocou neho sa dal kus dreva zachytiť a vytiahnuť z vody. Keď na to teraz po mnohých rokoch spomínam,

Ja som však nemal griecpal. Ale vedel som, kde je odložený, u starého otca Jakuba. Vystriehol som, keď nebol nablízku a griecpal som vzal. A už som bol na brehu pri Strakovcoch. Na tom mieste totiž breh viacej zachádzal miernym oblú-

kom do Váhu, bolo to dobré miesto. Lenže za chvíľu prišiel starký, sledoval, čo mám za lubom, a griecpal mi vzal. Tri krát som ho zobral a starký mi ho zakaždým prišiel vziať. Bola veľká voda a on sa bál, aby som sa neutopil. Vtedy som nechcel pochopiť, prečo sa bojí. Bol som „odvážny“ sopliak a myslel

som si, že mne sa nemôže nič stať. Mám dojem, že potom žaloval otcovi a on mi to zakázal. Raz som videl, ako Stano Topor, už dospelý chlap, zapichol metrovicu, ale prudká voda ho stiahla. Griecpal nechcel pustiť a padol po pás do vody, ale našťastie blízko brehu. Chlapi hneď priskočili a pomohli mu.

Dravá voda stiahla dospelého ako zápalku, nieto ešte chlapca, ako som bol v tom čase ja.

V súčasnosti nám našťastie veľké povodne nehrozia. Zimy už nebývajú také bohaté na sneh, roztopením ktorého v minulosti hrozili záplavy. Na hornom toku Váhu sa postavili spomínané priehrady, tie spo-

ľahlivo veľké vody zadržia.

A v posledných rokoch sa stavajú v obciach na najviac ohrozených miestach protipovodňové múry, aby sa predišlo väčším škodám. A na povodeň z roku 1958 zostali len spomienky.

text: Ján Dubovec

Spomienka na Ivana Junasa

* 10. 5. 1964

† 22. 1. 2024

24. januára sme sa rozlúčili s Ivanom Junasom, ktorý nás navždy opustil po veľkých zdravotných problémoch vo veku nedožitých 60 rokov. Aj keď sme vedeli, že nie je na tom dobre, predsa len, smrť si prišla pre neho príliš skoro.

Ako už bolo niekde spomenuté, odišiel futbalista s obrovským talentom, akých sa nenarodí veľa. Jeho futbalové myslenie a skvelá ľavačka boli výnimočné. Také niečo sa nedá natrénovať, s takým sa už treba narodiť. Už keď začal chodiť na ihrisko ako malý chlapec spolu s mladším bratom Ľubom, bolo každému jasné, aký potenciál sa v ňom skrýva. Ale to isté platilo aj o Ľubovi.

Ivan patril k výnimočnej generácii hráčov, ktorí dosiahli najväčší úspech stankovského futbalu, keď ako víťazi okresnej dorasteneckej súťaže postúpili do krajskej. Stalo sa tak v sezóne 1981/82.

O tento úspech sa postarala naozaj vynikajúca partia talen-

tovaných futbalistov, z ktorých to niektorí dotiahli naozaj vysoko. Šimo Pavol to dotiahol v drese Ružomberka až do prvej ligy, Čieško Lubomír do II.SNL, viacerí z nich si zahrali krajské majstrovstvá v drese Ľubochne, či Liptovského Mikuláša. Po stránke futbalovej však Ivan vyčnieval. Pred nástupom na základnú vojenskú službu, ktorá u neho trvala 6 mesiacov, hral ešte dve sezóny za rodné Stankovany, ktorým sa aj vďaka jemu podarilo postúpiť do najvyššej okresnej súťaže. Svojim talentom pútal pozornosť a tak nebolo prekvapením, že po návrate z „vojny“ skončil v susednej Ľubochni, ktorá hrala vtedy krajskú súťaž. Rovnaký dres tu potom obliekali aj Mojmír Poljak, Ivan Poljak ako aj Ivanov brat Ľubo. Tu pôsobil až do roku 1991, kedy

sa vrátil späť do Stankovian. Vtom roku sa otváralo ihrisko po jeho rekonštrukcii. Spolu s nim sa do „rodného dresu“ vracajú aj ďalší hráči z vydatenej dorasteneckej generácie, ktorí hrali v iných kluboch počas spomenutej rekonštrukcie. Na kvalite to samozrejme bolo poznať a po dvoch sezónach hrajú Stankovany opäť najvyššiu okresnú súťaž. Vytvorila sa tu naozaj kvalitná futbalová partia, ktorá bezpečne „plávala“ v tejto súťaži. A Ivan sa stáva kapitánom mužstva. Tu treba ale objektívne spomenúť, že situácia v kabíne s pribúdajúcimi rokmi nebola vždy ideálna. A tak sa stalo, že viacerí hráči vymenili stankovský dres za iný. Aj Ivan pôsobil dve sezóny v Krpeľanoch, a zahral si aj za Hubovú.

Zlatá éra stankovského fut-

balu skončila sezónou 2006/07, keď mužstvo vypadlo z najvyššej okresnej súťaže, ale to už niektorí zaslúžilí hráči mali už cez 40 rokov a adekvátna náhrada nebola. V tom čase Ivan už súťažne nehrával vôbec, nakoľko telo už povedalo dosť. Ale za starých pánov si ešte zahral, veď stále to vedel, aj keď kilá pribudli.

Okolnosti však chceli, keď v „Áčku“ bola hráčska kríza, si Ivan obliekol ešte naposledy stankovský dres aj v súťažnom zápase! Stalo sa tak presne 29. augusta 2012 na ihrisku v Ivachnovej vo veku 48 rokov! Aj keď zápas pre zranenie nedohral...

Pôsobenie v krajskej súťaži v drese Ľubochne bolo pre Ivana top, aj keď mal so svojim talentom, dovoľm si povedať, na viac! Mohol, keby...

Na druhej strane treba ale zdôrazniť, že aj vďaka tomu, že zostal doma, sa na konci milénia hral v našej obci naozaj kvalitný futbal.

A preto sa patrí povedať, „Ivan, ďakujeme Ti za všetko, čo si spravil pre stankovský futbal“.

Ivan odišiel a bude chýbať hlavne svojim najbližším. Jeho futbalové gény však našťastie zostali doma, v rodine. Vnuci Tobias a Leo, je na Vás ako naložíte s týmto talentom, aby ste pokračovali vo futbalových šľapajach svojho starého otca.

text: Pavol Škuta

» Foto z r.1994, mužstvo FK SOKOL Stankovany na domacom ihrisku ako účastník najvyššej okresnej súťaže. Ivan Junas ako kapitán mužstva.

Hore zľava : Straka Peter, Pečko Rudol, Haučo Milan, Poljak Mojmír, Huntata Vlado, Gašper Jaro, Šimo Peter.

Dole zľava : Zrník Fero, Buroš Roman, Junas Ľubo, Pečko Ľubo st., Poljak Marián, Junas Ivan, Pečko Jozef

ŠÍPSKO – FATRANSKÉ BEHY

BODOVANÁ BEŽECKÁ SÉRIA

ŽAŠKOVSKÝ MINIMARATÓN
ŽAŠKOV 7.7.2024

BEH ŠÍPSKOU FATROU
STANKOVANY 19.10.2024

ŠVOŠOVSKÁ PÄTNÄSTKA
ŠVOŠOV 23.3.2024

BEH OKOLO LUBOCHNE
LUBOCHNA 21.9.2024

BEH HUBOVSKÝM OKRUHOM
HUBOVA 6.7.2024

ZAPOJ SA DO 5.PRETEKOV A ZBIERAJ BODY DO ABSOLÚTNEHO PORADIA.
HLAVNÁ CENA V HODNOTE 100€ PRE NAJLEPŠIEHO MUŽA A NAJLEPŠIU ŽENU.

Príhovor pána farára

Veľká noc je sviatkom svetla, radosti a nádeje. Človek, ktorý sa bez predsudkov zadíval do osvetleného hrobu, objavil veľkú nádej, ktorá je prameňom životnej radosti.

Vo veľkonočnom svetle spoznáваме, že raz sa odvalí kameň aj z nášho hrobu, ba viac, kameň odvalený z Kristovho hrobu je zárukou, že sa to naozaj stane. Odtiaľ je tá veľkonočná radosť. Nepochopiteľná a neprijateľná pre neveriaceho. K Veľkej noci nepríde pre toho, kto sa nerozhodne pre zmenu mravného života, alebo pre rozvinutie nadprirodzeného ži-

vota. Veľká noc, zmŕtvychvstanie, predpokladá zmenu srdca, zmyšľania a konania. Inými slovami pokánie. Aj dnes ľudia hľadajú Krista, lebo svet hľadá pravdu, dobro, pokoj, radosť, šťastie. Ak v kresťanoch nájdú otvorené srdce a ruky, tak ako to videl na Ježišovi apoštol Tomáš, tak vyslovia aj oni tie isté slová tohto apoštola: Pán môj a Boh môj!

Požehnané prežitie veľkonočných sviatkov a hojnosť milostí od Vzkrieseného Pána Vám želá a vyprosuje Štefan Piták, farár

text: Štefan Piták

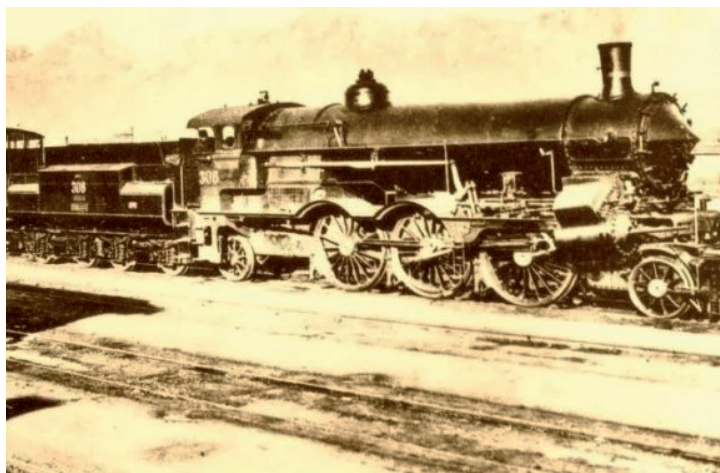

Vedeli ste o Stankovanoch, že ...

...projekt stavby novej železničnej trate v časech Rakúsko-Uhorska sa dotkol aj našej obce a ovplyvnil život našich predkov?

Prvé myšlienky na prepojenie rôznych častí vtedajšej monarchie vznikali už v rokoch 1832 až 1836. Svoje reálne uplatnenie našli až v roku 1867, kedy vznikol projekt na stavbu košicko-bohumínskej železnice. Pôvodne išlo o projekt jednokoľajovej trate. Pri jej výstavbe sa plánovalo aj odbočkou do Prešova a k hraniciam Haliče.

Za jej výstavbou stála snaha o zlepšenie transportu železnej rudy do Sliezka z našich končín. Veľké pričinenie k jej realizácii mal arciknieža Albrecht Habsburgský, ktorý vlastnil Trinecké železiarne a mnohé železorné bane na Spiši aj na Liptove (Maša či Lubochňa). Vyťažaná ruda sa zväžala do Liptovského Hrádku a odtiaľ sa prepravovala na pltiach do Žiliny. Odtiaľ smerovala na vozoch po ceste až do Sliezka na

záverečné spracovanie. Stavbou železnice bola snaha o zefektívnenie transportu tohto nerastu. Po prípravných a projektových prácach sa pristúpilo k vykúpu pozemkov a samotnej výstavbe. Na jej realizáciu sa podieľalo množstvo obyvateľov, ktorí bývali v tesnej i vzdalenejšej blízkosti stavby. Inak tomu nebolo ani v našej obci. Množstvo ľudí sa nahlásilo na jej stavbu, aby si zlepšili svoju ekonomickú situáciu. Podľa záznamov o pracovníkoch sa na stavbe železnice zúčastňovalo aj veľa žien. Pri vykonávaní tejto činnosti prišlo o život veľa ľudí, dokonca i rôznych národností (česká, poľská či talianska) o čom svedčia zápisy z matiek. Na mnohé odborné práce najmä na stavbu tunelov a mostov boli prizývaní robotníci z Čiech či Talianska.

Stavebné práce postupovali pomerne rýchlo. Prvý úsek z Košíc do Prešova bol odovzdaný už v roku 1870. Druhý úsek od moravsko-sliezskych hraníc po Žilinu bol odovzdaný na začiatku roku 1871. Úsek železnice Poprad - Žilina, ktorý teda viedol aj cez našu obec, bol spustený do užívania koncom roka 1871.

text: Miroslava Polohová-Ivanová